Fiskivinnuráðið

Fundur 2023/10

Frásøgn frá fundi í Fiskivinnuráðnum mikudagin 13. juni 2023 kl. 14.30

Møtt:
Jóanna Djurhuus, formaður.
Stefan í Skorini, Føroya Reiðarafelag
Jan Højgaard, Føroya Fiskimannafelag
Jógvan Hansen, Føroya Ráfiskakeyparafelag
Regin Olsen, FSN
Jóhannus Martin Olsen, Føroya Ráfiskaseljarafelag

Ikki møtt:
Finnbjørn Vang, Meginfelag Útróðrarmanna
Sonja Jógvansdóttir, fyri feløgini hjá arbeiðsfólki á fiskavirkjum

Skrá:
0) Góðkenning av dagsskrá.
1) Løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um sjófeingi (brúksskylda)

Ad 0: Góðkend uttan viðmerking.

Ad 1)
Føroya Reiðarafelag, Føroya Fiskimannafelag og Føroya Ráfiskakeyparafelag vísa á, at síðan sjófeingislógin varð samtykt í 2019 hevur verið greitt, at tørvur fór at vera á broytingum í reglum um brúksskyldu. Orsøkin er, at hesar reglur kunnu hava sera óhepnar og ótilætlaðar avleiðingar. Tvey uppskot vórðu løgd fram í undanfarna valskeiði viðvíkjandi broytingum í brúksskyldu, men hvørki varð samtykt av ymsum orsøkum. Hetta er ein keðilig støða, tí at hon skapar óvissu hjá reiðaríunum um tey rætttindi, ið eru grundarlagið undir teirra virksemi.

Tikið verður undir við at strika 30%-brúksskylduna. Í galdandi lóg er ásett, at tá ið egin rættindi ikki eru brúkt við meira enn 30 prosentum í einum fiskiári, fellur munurin millum tað brúkta og 30% aftur til landið. Henda áseting verður nú strikað í uppskotinum, og hetta er ein bati fyri reiðaríini, og reglurnar gerast einfaldari at virka undir.

Viðvíkjandi herðing av 60%-treytini fyri at avhenda fiskirættindi, kann hetta hava fleiri avleiðingar fyri reiðarí. Mett verður, at hetta fer at hava við sær, at tey skip, sum ikki veiða makrel sjálv, verða noydd at avhenda sínar makrelkvotur, áðrenn reglan fær gildi. Hetta verður ein dyggur smeitur fyri hesi skip, sum ikki hava møguleika at veiða makrel við egnum skipi. Víst verður á hetta.

Síðani er skotið upp at gera eina nýggja undantaksreglu til 60%-regluna. Hetta er ein bati í mun til verandi ásetingar, har eingin undantaksregla er. Talan verður tó um eina meting, sum Fiskimálaráðið

skal gera í hvørjum einstøkum føri, og tá er týdningarmikið, at undantaksreglurnar eru greiðar, og at tær verða umsitnar sambært ætlanini í viðmerkingunum.

Viðmerkingarnar gera ikki greitt, nær ein kvota er ov lítil og verður fevnd av undantakinum í §31, stk. 3. Viðmerkingarnar siga, at undantakið ikki er ætlað til støðu, har heildarkvotan ikki kann sigast at vera óvanliga lítil, men har einstøk fiskifør hava sera lítla kvotu í júst hesum fiskiskapi. Spurningurin er t.d., um toskafiskiskapurin á Flemish Cap, har føroyska heildarkvotan í ár er 1.647 tons í rundari vekt (íroknað kvotuna frá Bretlandi), hevði fingið undantak frá 60%-regluni í 2023.

Ein annar spurningur viðvíkjandi undantakinum frá 60%-regluni er, tá ið fiskiskapurin ikki er nóg góður til at fáa lønandi rakstur, hóast kvotan er nóg stór. Tí eiga viðmerkingarnar til undantaksregluna at gera greitt, at undantak eisini skal latast, tá ið fiskiskapurin er vánaligur ella ikki lønar seg, og at skipini av hesi orsøk ikki gagnnýta 60% av sínum rættindum, hóast kvota ella rættindi eru tøk.

Herðingin av 60%-regluni kann eisini hava óhepnar avleiðingar, tí at reiðarí kenna seg noydd at nýta 60% av sínum rættindum fyri at varðveita rættin til avhending, hóast fiskiskapurin møguliga ikki loysir seg. Hetta eggjar ikki til burðardygga veiðu heldur tvørturímóti. Hetta merkir eisini, at fiskiskip verða noydd at gagnnýta 60% av ávísum rættindum fyri at sleppa av við rættindi árið eftir.

Ruddiligast hevði eisini verið, um 2 ára brúksskyldan fylgdi gildiskomuni av 60%-regluni, soleiðis at hon eisini kom í gildi frá 1. januar 2024. Tí átti brúksskyldan komið í gildi samstundis sum 60%-reglan, tvs. frá 1. januar 2024, har fyrsta uppgerðartíðarskeiðið so hevði verið 2024 og 2025.

Fundarfrásøgn varð lisin og góðkend.

Fundur lokin kl. 15.30.

Jóanna Djurhuus Símun Grønadal